

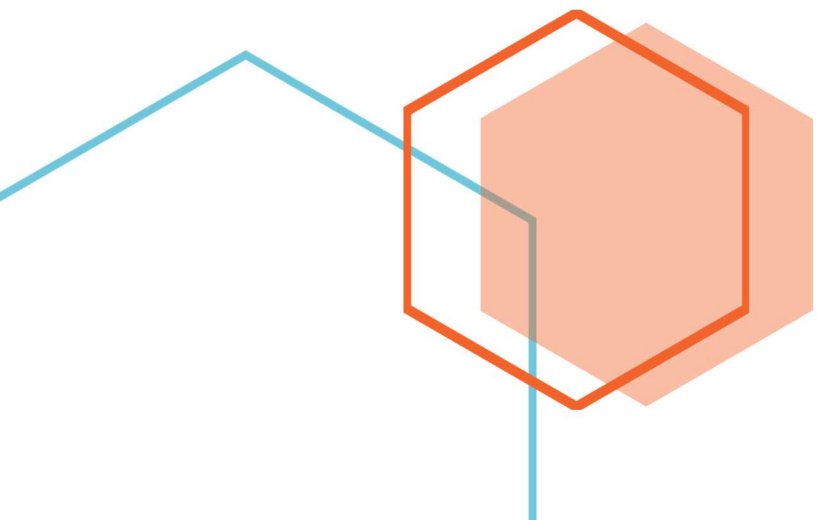
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2021.ГОДИНУ

Центар за заштиту одојчади, деце и омладине

Email: office@czodo.rs Website: www.zvecanska.org.rs

Телефон: 011/2648622, 011/ 2647281

I ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

Центар за заштиту одојчади, деце и омладине је установа социјалне заштите која кроз услуге смештаја збрињава децу и младе чије је право на живот у породици угрожен. Капацитет домског смештаја (0-26 година) је 184 места, стационарног (0 – 18 година) 180 места, мале домске заједнице (0-18 година) – 11 места, услуге прихватиштва и прихватне станице (0-18 година) 62 места, мајки и трудница (20) са децом (20) и малолетних миграната без пратње (10).

Установа од 2000.године развија програме и услуге које имају за циљ превенцију институционализације и издвајања деце из породице, као што су Национална дечија линија (НАДЕЛ), Бенефицирано становање, Породични сарадник, Центар за рани развој Импулс, Саветовалиште за децу и породицу, Јединице за подршку деци жртвама/сведоцима у судским поступцима, Родитељски телефон и СОС телефон за жене са искуством насиља.

У оквиру своје основне делатности, установа корисницима пружа и услуге здравствене заштите које обухватају општу и стручну медицинску праксу, као и стоматолошку праксу.

У установи је запослено 300 радника - 232 стручних радника и сарадника, 9 рачуноводствених и административних радника и 59 техничког особља.

ЦЗОО је организован у 11 радних јединица, које спровode своје делатности у 7 објеката који су на територији општина Савски венац, Вождовац и Врачар.

Центар за децу и породицу са развијеним системом специјализованих програма и услуга подршке породици и деци у која су тренутно издвојена или су у ризику од раздвајања и којој породица не може да обезбеди одговарајућу заштиту, а у циљу афирмисања породичног живота и самосталности.

1. ОРГАНИЗАЦИЈА

Центар за заштиту одојчади, деце и омладине је организован кроз једанаест организационих јединица, од којих је девет у функцији пружања непосредне заштите и смештаја за 508 деце и 20 мајки, што чини пројектовани капацитет.

Уредбом о мрежи установа социјалне заштите¹ и Статутом Центра, предвиђене су следеће радне јединице, корисничке групе и капацитети:

- Радна јединица Стационар – деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју (80 места),
- Радна јединица Интензивна подршка – деца и млади без родитељског старања, и деца и млади са сметњама у развоју (150 места),
- Радна јединица Матерински дом – заштита и збрињавање трудница и мајки са децом (40 места = 20 деце+20 мајки и трудница),
- Радна јединица Јован Јовановић Змај – деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју (48 места),
- Радна јединица Дринка Павловић – деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју (48 места),
- Радна јединица Моша Пијаде – деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју (48 места),
- Радна јединица Драгутин Филиповић Јуса – деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју (12 места),
- Радна јединица Дом за младе – деца и млади без родитељског старања и са сметњама у развоју (40 места),
- Радна јединица Телефонске линије – СОС дечији телефон, СОС телефон за жене са искуством насиља и Родитељски телефон, – деца и млади којима је потребна подршка, одрасли забринути за децу; жене са искуством насиља.
- Радна јединица општи и заједнички послови – организовање послова од општег и заједничког интереса и координација рада на нивоу Установе (правни, кадровски, аналитички, економско-финансијски, административни и технички послови).

Наведени капацитети смештаја (за РЈ Стационар и РЈ Интензивна подршка) нису у складу са стварним стањем и прописаним минималним стандардима, па се очекује њихова измена у најављеној новој одлуци о мрежи установа.

Радне јединице: Стационар, Интензивна подршка и Прихватилиште за децу од 0 до 3 године, представљају организациону целину коју функционално обједињују руководилац, главна сестра, пратеће техничке службе – вешерај и млечна кухиња, као и укупни кадровски потенцијал. За функционисање радних јединица задужена су два

¹ Уредба о мрежи установа социјалне заштите, Службени гласник РС бр.16/2012

координатора – један за *РЈ Интензивна подршка*, а други координатор за Стационар и Прихватилиште Стационара.

Право на привремени смештај деце у прихватилишта и прихватну станицу је у надлежности реализује се у оквиру три организационе целине са јасно дефинисаним узрасним групама укупног капацитета 62 места:

- **Прихватилиште Стационара**, за хитан и краткотрајан пријем деце на узрасту од рођења до 3 године старости (30 места);
- **Прихватна станица** при РЈ Драгутин Филиповић Јуса за хитан и краткотрајан пријем деце узраста од 3 до 7 година (12 места);
- **РЈ Прихватилиште за ургентну заштиту деце од злостављања и занемаривања деце** узраста од 7 до 18 година (20 места).

Органи установе који врше руковођење, управљање и надзор над радом и пословањем установе су **Директор, Управни одбор и Надзорни одбор**.

Значајна стручна тела на нивоу Центра су Колегијум, Програмски савет и Стручни савет.

Колегијум је стручно-организационо тело које води директор и на коме се у сарадњи са руководиоцима радних јединица креира пословна политика Центра.

Програмски савет осмишљава програмску оријентацију установе, разматра и анализира извршење програмских задатака и сл.

Стручни савет установе бави се унапређењем услова заштите корисника на основу систематског праћења појава, проблема и новина у области социјалне заштите и чине га представници свих радних јединица.

Настављено је свакодневно (ујутру и увече) извештавање путем **вибер групе Одговорни Звечанска** о актуелном стању у радним јединицама (здравствено стање корисника и запослених, снабдевеност ЛЗО опремом, примена мера превенције, изазови и решавање). Тимови РЈ и одељенске сестре извештавају руководиоце, а руководиоци директора. Установа редовно (на дневном, недељном и месечном нивоу), као и ванредно (при свакој појави новооболелих) извештава надлежне службе – епидемиолога при ГЗЈЗ, Секретаријат за социјалну заштиту Града Београда и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Комисија за спречавање интрахоспиталних инфекција при Стационару претходне године је одржала 11 формалних састанака на којима су решавани епидемиолошки и организациони изазови – рад са децом по групама, похађање наставе, спровеођење третмана, приједи, отпусти и премештаји деце из једне у другу групу, организовање имунизације уз прикупљање сагласности старатеља, реализовање специјалистичких прегледа у и ван установе. Обављен је и велики број консултација путем телефона и интернета са надлежним епидемиологом из Градског завода за јавно здравље Прим.др Лепосавом Гаротић Илић.

2. ПАНДЕМИЈА И ЗАШТИТА ОД COVID-19

У установи се све време примењују опште и посебне мере превенције ширења болести COVID-19, изазване вирусом SARS-CoV-2, дефинисане Правилником организације рада ЦЗОДО током трајања ванредног стања због заразне болести COVID-19 и поступању запослених и радно ангажованих лица, као и другим интерним документима, у складу са налозима и упутствима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и других надлежних институција.

У периоду од 01.01. – 31.12.2021. примењују се **појачане епидемиолошке мере** у свим радним јединицама које пружају услуге смештаја, које су уведене још у новембру 2020.године. Током јануара и фебруара укида се део одлуке који се односи на 12-часовне радне смене, све остале мере остају на снази. Дванаесточасовне радне смене су се током године поново уводиле у појединим радним јединицама када је било потребе због појаве случајева оболевања код запослених или у периодима интензивне активности вируса у општој популацији.

Имунизација против корона вируса реализована код 213 запослених (стање на дан 31.12.2021.године) – са две дозе имунизовано је 133 запослених, са три дозе 79, а једна запослена је примила прву дозу. Међу корисницима против вируса SARS-CoV-2 вакцинисано је 57 пунолетних - 1 првом дозом, 49 са две дозе, а седморо младих примило је и трећу бустер дозу вакцине.

Запослени и корисници су информисани о препорукама ГЗЈЗ и надлежних министарстава везано за примену треће бустер дозе. Током године прибављана су мишљења изабраних лекара и сагласности старатеља за примену вакцине код корисника узраста од 12 до 18 година.

Поступање запослених и корисника је дефинисано и Алгоритмом стандардних оперативних процедура број 5. за поступање са лицем код кога је постављена сумња на инфекцију вирусом SARS-CoV-2., посебно код могућег и вероватног случаја.

Сваки матични васпитач има обавезу да са групом размењује информације о ризицима у вези са болести COVID-19, изазване вирусом SARS-CoV-2, као и мерама превенције. Такође, руководиоци и здравствени радници су у обавези да исте информације размењују са запосленима.

За реализацију поступања у овим случајевима одговорна је одељенска сестра руководиоцу, а руководилац радне јединице директору Центра. Праћење и подршку у поступању у овим случајевима реализује Радна група за поступање током ванредног стања на спровођењу мера сузбијања преношења болести COVID-19, изазване вирусом SARS-CoV-2. (извод из Плана мера и активности у случају појаве болести COVID-19).

Правна аката којима се уређује организација рада, процедуре и поступања у циљу спречавања оболевања и ширења болести током пандемије која су у Центру за заштиту

одојчади, деце и омладине донета 2020.године су идаље у примени. Поред тога, током 2021. године донети су следећи акти:

- Одука о начину реализације посета корисницима домског смештаја и прихватилишта у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине – 26.02.2021.
- Процедура – Упутство о начину поступања Центра за заштиту одојчади, деце и омладине приликом краткотрајних излазака из установе без ноћења или са ноћењем приликом посете породици – 14.05.2021.
- Процедура – Упутство о начину поступања приликом посете корисника – 14.05.2021.
- Процедура за тестирање корисника услуга смештаја у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине – 24.05.2021.
- Процедура за пријем нових корисника услуга смештаја Центра за заштиту одојчади, деце и омладине – 24.05.2021.
- Процедура за кориснике Центра за заштиту одојчади, деце и омладине приликом изласка и повратка у Центар – 24.05.2021.
- Процедура за организовање излета корисника услуге домског смештаја у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине на отвореном простору – 26.05.2021.
- Процедура за запослене у Центру за заштиту одојчади, деце и омладине при повратку на рад у Центар – 20.07.2021.

На дневном нивоу се извештавају надлежно министарство, градски Секретаријат за социјалну заштиту и дежурни епидемиолог при Градском заводу за јавно здравље о функционисању установе и епидемиолошкој ситуацији, примени мера и свим релевантним променама код корисника и запослених, као и потребама за заштитним материјалима и средствима.

3. ТРАНСФОРМАЦИЈА УСТАНОВЕ

Основни циљеви Центра су побољшање услова и квалитета живота деце која су на смештају и спречавање даље институционализације развојем услуга подршке породици. *Планом трансформације установе предвиђено је смањивање броја корисника на смештају и повећање броја корисника који живе у породици/заједници, смањивање дужине боравка деце на смештају, смањивање институционалне културе већим укључивањем породице и инклузијом корисника у заједницу, пружање услуга смештаја у мањим стамбеним јединицама у заједници, развој услуга заштите за децу са посебним изазовима.*

Остваривање циљева предвиђених *Планом трансформације* није могуће без системске реформе оријентисане на заустављање континуираног уласка деце у систем (снажним развојем превентивних услуга подршке биолошким породицама) и развојем ванинституционалних облика заштите.

II УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

1.УСЛУГЕ СМЕШТАЈА

1.УСЛУГЕ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА И СМЕШТАЈА УЗ ИНТЕНЗИВНУ ПОДРШКУ

Табела 1. Услуга домски смештај и смештај уз интензивну подршку

Радна јединица	Капацитет	Број корисника у току 2020.г.	Број корисника у току 2021.г.	Нови корисници у 2021.години	Број корисника на дан 31.12.2021.г.
РЈ Интензивна подршка	150	138	133	6	121
РЈ Стационар	80	42	41	7	29
РЈ Јован Јовановић Змај	48	44	43	7	33
РЈ Дринка Павловић	48	41	41	12	34
РЈ Моша Пијаде	48	43	42	6	31
РЈ Дом за младе	40	0	0	0	0
Укупно	339	308	300	38	248

Током 2021.године у институционалној заштити је збринуто 300 корисника: 174 деце у стационарној заштити и 126 деце и младих у домској заштити. На дан 31.12.2021.године на смештају у институционалној заштити било је 248 деце и младих: 150 у стационарној заштити и 98 у домовима установе.

Половина корисника је средњошколског **узраста** и пунолетна - 49%, трећина деце је основношколског узраста (6–14год) – 34%, а сваки 6 корисник је предшколског узраста (18%). Према полној структури – збринуто је нешто више корисника мушког пола (51%).

Доминантан **разлог смештаја** у институционалну заштиту је неадекватно родитељско старање – за 44% корисника, а за 28% деце – немогућност родитеља да одговоре на здравствене потребе детета. У категорији остали разлози – је у 14 случајева напуштање и у 21 одбацавање детета одмах по рођењу. Насиље над дететом је разлог смештаја за 5% корисника, а спреченост родитеља да врше родитељско право за 6% корисника. На крају 2021.године у домовима (просечна **дужина боравка** је 4,5 година) 1/3 деце и младих, а у РЈ Интензивна подршка (просечна дужина боравка 9,9 година) – 2/3 корисника борави на смештају дуже од 5 година. У РЈ Стационар и РЈ Интензивна подршка боравило је 25 деце млађе од три године.

На крају извештајног периода, на територији УО Града Београда је пре смештаја **пребивалиште** имало више од 2/3 деце и младих на институционалном смештају. Више од половине корисника (52%) *РЈ Интензивна подршка* је имало је пребивалиште ван београдског округа, док је то случај са 16% деце у домској заштити. Подаци указују на неопходност развоја услуга за кориснике којима је потребан први и други степен подршке и у другим локалним заједницама, како би се корисницима услуге пружале у њиховом окружењу ближе породици и сродницима.

Средина боравка пре смештаја – 30% корисника је пре смештаја у установи користило услуге прихватилшта – $\frac{3}{4}$ је било у прихватилиштима или прихватној станици при ЦЗОДО. Из здравствених установа је примљено 28% деце, свако седмо дете из биолошке породице и 15% корисника је премештено из других установа. На дан 31.12.2021.године сваки трећи корисник нема **сметње у развоју и/или инвалидитет**. Код деце са тешкоћама у развоју доминантни су вишеструки поремећаји 64% и интелектуалне тешкоће (28%).

На крају 2021.године 92% корисника институционалног смештаја је укључено у **образовни процес**. Похађање наставе деце на смештају је усклађивано са тренутном ситуацијом у свакој *РЈ*, као и моделом наставе који су примењивале њихове школе и одељења. Већина корисника је старијег основношколског и средњошколског узраста, тако да су углавном пратили по комбинованом моделу, а деца млађих разреда су одлазила у школу по групама на часове од 30/45 минута. Праћење онлине наставе захтевало је додатно ангажовање запослених у подршци деци у процесу учења и савладавања градива.

Од корисника на институционалном смештају на дан 31.12.2021.године скоро половина је без **контакта са сродницима** (45%), свако треће дете има повремене и ретке контакте (33%), а тек свако пето редовне (22%).

Под старатељством су сви малолетни и 73% пунолетних корисника на институционалном смештају. Последње 2 године се повећава удео пунолетних корисника који су под старатељством.

Разлог престанка смештаја – у току 2021.године је отпуштено 30 малолетних и 22 пунолетних корисника. Највећи број малолетне деце збринут је у породичном окружењу 43% - 8 деце је усвојено, 3 деце је смештено у хранитељске породице, а 2 се вратило код биолошких родитеља. Један дечак из *РЈ Интензивна подршка* је преминуо на ИМД-у услед погоршања здравственог стања. Једанаест корисника је прешло у друге установе – Мала домска заједница при Дому Душко Радовић у Нишу (2), Установа за децу и младе Сремчица (2), Завод за васпитање у Београду (2) и Васпитно поправни дом за малолетнике у Крушевцу (4). Једна малолетна мајка је прешла у Матерински дом ради спајања са дететом. Пет младих из *РЈ Интензивна подршка* су премештени у друге установе – Дом за децу и омладину ометену у развоју Ветерник (3), Дом за лица ометена у менталном развоју Оттхон (1) и Дом за смештај одраслих лица Кулина (1).

У 2021.години домску заштиту је напустило 17 младих - тринаест младих је осамостаљено – 6 девојака је засновало ванбрачне заједнице, 2 у изнајмљене станове, 1 девојка се вратила у биолошку породицу, 1 у сродничку. Деветоро осамостаљених младих има завршену средњу школу, троје је наставило школовање – 2 више школе, један младић факултет, 4 је са завршеном основном школом. Троје младих је ангажовано на хонорарним пословима. Троје младих је прешло у програме подршке осамостаљивању – Бенефицирано становање (2) и Привремено становање ГЦСР (1). Један младић из Дома Дринка Павловић је премештен у Дом за смештај одраслих лица Гвозден Јованчићевић у Великом Поповцу. Једна девојка се по стицању пунлетства вратила у сродничку породицу код баке.

2. УСЛУГА СМЕШТАЈА У МАЛУ ДОМСКУ ЗАЈЕДНИЦУ

Табела 17. *Услуга смештаја у малу домску заједницу*

Услуга	Капацитет	Укупан број корисника у току 2021.	Нови корисници у 2021	Број корисника на дан 31.12.2021.
МДЗ Драгутин Филиповић Јуса	11	12	1	11

Сврха смештаја у Мале домске заједнице деце и младих је обезбеђивање привременог безбедног и стимулативног окружења, како би им се пружила подршка и припрема за одржив и независан живот. Рад са децом усмерен је на задовољавање њихових потреба, развијање способности, знања и практичних вештина неопходних у свакодневном животу, успостављању самопоштовања и поверења у односима са другима.

Сви корисници (изузев једне девојчице) су укључени у образовни процес – петоро деце су ученици ОШ Душан Дугалић, а 5 адолесцената је на смеру пакер у Средњој занатској школи. Наставу су похађали комбиновано – одласком у школу и онлине. У току 2021.године једно дете је имало редовне, 2 деце повремене контакте, а 8 деце не остварује контакте са сродницима.

Већина корисника је у програму већ 9 година, без даље реализације отпуста како би се капацитети ослободили за нове кориснике нижег календарског узраста. Основна идеја МДЗ као привременог програма интензивног тренинга практичних животних вештина и услуге усмерене на припрему деце за повратак у биолошке, специјализоване хранитељске породице или усвојење је нарушена.

3. УСЛУГА СМЕШТАЈА У МАТЕРИНСКИ ДОМ

РЈ Матерински дом пружаја услуге смештаја и привременог збрињавања за труднице и мајке са децом узраста до годину дана.

Табела 19. Услуга смештаја у матерински дом

Радна јединица	Капацитет	Укупан број корисника у току 2021	Нови корисници у 2021	Број корисника на дан 31.12.2021.
Матерински дом	20 деце + 20 мајки/трудница	21 дете + 21 жена (10 мајки и 11 трудница)	8 деце + 8 жена (3 мајке и 5 трудница)	9 деце + 9 жена (9 мајки)

Током 2021.године услугу Материнског дома користило је 21 дете, 10 мајки и 11 трудница (Табела 20.). Више од половине (57%) корисница је на пријему било малолетно. Рад са малолетним мајкама и трудницама је посебно изазован, јер су трудноће углавном непланиране и неизвесне, а будуће мајке психофизички неспремне на нову улогу и без потребне подршке партнера и породице.

Подршка у укључивању у образовни процес и праћење наставе пружана је за 5 корисница. Две мајке су укључене у програм подршке запошљавању Јаки млади Фондације СОС Дечије село Краљево.

Са трудницама и мајкама се ради на прављењу Књиге живота, а од ове године су уведени Дневник труднице и Дневник моје бебе.

У 2021.години отпуштено је 10 мајки, 2 труднице и 12 деце. Десеторо деце изашло је са мајкама које су се осамосталиле или вратиле код партнера/сродника по сређивању породичних односа. Двоје деце је по изласку мајки премештено у Прихватну станицу Д.Ф.Јуса и хранитељску породицу.

4. УСЛУГА СМЕШТАЈА У ПРИХВАТИЛИШТЕ И ПРИХВАТНУ СТАНИЦУ

Услугу прихватиштва и прихватне станице Центра за заштиту одојчади, деце и омладине у току 2021.године је користило 108 корисника, на дан 31.12.2021.године на смештају је било 40 деце и младих – од чега је 2/3 на узрасту до три године. Број укупно збринуте деце је за 8 мањи него претходне године, док је број пријема у Прихватилишту за ургентну заштиту деце и Прихватној станици повећан, Прихватилиште Стационара је имало за ¼ мањи број пријема него у току 2020.године.

Оба прихватилишта и прихватна станица све време били отворени за пријем нових корисника, осим у Прихватилишту за ургентну заштиту деце у периоду примене појачаних епидемиолошких мера (19.03. – 20.04.2021) и током реновирања изолационог блока, због пожара (септембар – новембар 2021).

Табела 21. Услуга смештаја у прихватилиште и прихватну станицу

Услуга	Капацитет	Број корисника у току 2020.г	Број корисника у току 2021.г	Број корисника на дан 31.12.2021.г
Прихватилиште Стационара	30	70	57	28
Прихватна станица	12	19	21	5
Прихватилиште за ургентну заштиту	20	27	30	7
Укупно	62	116	108	40

И у 2021.години присутно је задржавање великог броја деце преко предвиђеног рока – 48% (52 деце) борави дуже од 6 месеци (у 2020 – било 43%, 2019 – било 37%). Продуженим боравком у услугама прихватилишта деца се излажу додатној трауматизацији и принуђени су да се адаптирају на сталне пријеме и отпусте других корисника уз неизвесност када ће они изаћи.

Потребно је стално планирати и предузимати мере са циљем скраћивања боравка деце у прихватилиштима и прихватној станици, превенирања институционализације и јачања биолошких породица у партнерству са Градским центром за социјални рад, Градским Секретаријатом и другим сарадницима из мреже.

4.1. Прихватилиште Стационара (за децу од 0 до 3 године)

Прихватилиште Стационара пружа хитно збрињавање деце на најранијем узрасту, од рођења до треће године живота. Укупно је збринуто 57 деце током 2021.године – примљено је 34 нових корисника, а отпуштено је 29 деце.

Доминантни разлози смештаја су различити облици неадекватног родитељског старања – занемаривања (17), одбацивања и напуштања (15) и насиља над дететом (3); као и спреченост родитеља због болести и болести зависности родитеља (10), али и због издржавања казне затвора (9) и насиља у породици (3).

Свако четврто дете је прешло на институционални смештај у *РЈ Стационар*, остали су отпуштени у породичну средину (76%) – биолошку (9) и хранитељску породицу (11), а 2 деце је премештено код мајки у *РЈ Матерински дом*.

4.2. Прихватна станица (за децу од 4 до 7 година)

Прихватна станица збрињава децу без адекватног родитељског старања узраста од 3 до 7 година, чије је право да живе у породици угрожено, која су занемарена, злостављана или злоупотребљена. Смештајни капацитет Прихватне станице је 12 места, а законом предвиђена дужина борвка је од 3 до 7 дана – што од почетка рада није случај.

У Прихватну станицу је током 2021.године примљено 14 деце – 6 из биолошке, 2 из сродничке породице, 4 деце са улице без пратње одраслих, 1 дете из болнице, и једно из *РЈ Матерински дом*. Расте удео деце која бораве дуже од 6 месеци – 43%. (Табела 30).

Током 2021. године отпуштено је 16 деце – 7 деце враћено код родитеља, 1 смештено у сродничку, 7 у хранитељску породицу, и 1 девојчица премештена у Малу домску заједницу Д.Ф.Јуса. (Табела 31).

4.3. РЈ Прихватилиште за ургентну заштиту деце од злостављања и занемаривања (деца од 7 до 18 година)

РЈ Прихватилиште за ургентну заштиту деце од злостављања и занемаривања – располаже са 20 места за децу (7– 18 година) коју је потребно хитно издвојити из угрожавајуће средине. Прихватилиште пружа привремени смештај, помоћ и подршку деци са различитим трауматским искуствима злостављања и занемаривања и њиховим породицама са циљем санирања првих последица трауме и унапређења функционисања појединца и породице. Третман је специјализован и краткорочан са прецизно дефинисаним циљевима и интервенцијама у раду са децом и њиховом породицом. Тим Прихватилишта чине социјални радник, психолог, васпитачи, медицинске сестре и домаћица.

У току 2021.године примљено је 18, а укупно збринута 30 деце. Један део прихватилишта претворен је у изолациони блок, што је знатно смањило капацитет за пријем.

У 2021. отпуштено је 23 деце – 10 деце је враћено у биолошку, 2 у сродничку породицу. Једно дете је смештено у СОС Дечје село Краљево. Троје деце је самовољно напустило прихватилиште али из контакта са органом старатељства обавештени смо да се налазе у својим породицама. Деветоро деце је премештено у институционални.

5. УСЛУГА СМЕШТАЈА МАЛОЛЕТНИХ МИГРАНАТА

Јединица за смештај малолетних миграната без пратње реализује програм у делу објекта *РЈ Дома Јован Јовановић Змај* од 2018.године.

Током 2021.године услугу је користило 8 младића (узраста од 16-19 година) који су пореклом из Авганистана, Сирије, Алжира, Ирака и Ирана. На дан 31.12.2021. на смештају је 5 младића, четворица су тражиоци азила, а један има одобрен привременни боравак из хумантарних разлога. Сви похађају школу (Средња занатска школа, смер фризер- 4, Техно арт – 1) и план им је да се професионално оспособе. Запослени у Јединици су у свакодневном контакту са другим актерима који учествују у подршци мигрантима - старатељима, правним заступницима, канцеларијама за азил, школама, здравственим установама, ОЦД. Младићи су укључени у домске и вандомске активности организација УНХЦР, Мреже психосоцијалних иновација и Центра за заштиту и помоћ тражиоцима азила. То су углавном подршка у учењу, часови језика, услуге превођења, психосоцијална подршка, џепарац и излети.

Међународна организација за миграције (ИОМ) у сарадњи са надлежним министарством финансира услугу у оквиру Пројекта Специјална мера 6 који се завршава 31.08.2022. Постоје тенденције да се пројекат настави, те у складу са тим се планира даља брига о странцима који се актуелно налазе на смештају као и новим пријемима, али постоји и ризик уколико се не продужи пројекат како на што бољи начин и пратећи потребе младих реализовати прекид смештаја.

2. САВЕТОДАВНО – ТЕРАПИЈСКЕ И СОЦИЈАЛНО – ЕДУКАТИВНЕ УСЛУГЕ

1. УСЛУГЕ ТЕЛЕФОНСКОГ САВЕТОВАЊА

У *РЈ Телефонске линије* 2019.године обједињене су услуге телефонског саветовања *Национална дечија линија*, *Родитељски телефон* и *СОС телефон за подршку женама са искуством насиља*.

У току претходне године, на организацију рада у оквиру *РЈ Телефонске линије* утицала је пандемија, као и пресељење у нови простор, па се тако део активности и даље спроводио онлајн. Искуство из 2020.године нам је помогло да унапредимо техничке могућности и да се онлајн рад спроводи без прекида.

1.1. Национална дечија линија (НАДЕЛ) 116 111

Национална дечија линија је саветодавно – едукативна телефонска услуга са јединственим бројем 116 111. Доступна је деци и младима, као и одраслима забринутим за децу 365 дана у години 24 сата дневно. Национална дечија линија постоји

пуних 16 година, од 11.10.2005.године. НАДЕЛ је чланица светске мреже дечијих линија (Child Helpline International) и свој рад заснива на међународно признатим принципима, стандардима и пракси рада СОС телефона за децу широм света.

Деца и млади су у 2021.години позвали 86.429 пута, на 35.246 позива је одговорено. Број позива који су се развили у саветодавне разговоре – 4602 је сличан као и претходне године. Разлика у броју одговорених и саветодавних разговора се односи на тестирајуће позиве и позиве тишине који доминирају на свим дечијим линијама.

Почетком 2021.године, у партнерству са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и УНИЦЕФ-ом, и уз финансијску подршку Европске комисије, званично је успостављен сервис САВЕТОВАЊЕ ПУТЕМ ЧЕТА, као додатна услуга НАДЕЛ, за сву децу и младе који више преферирају писану комуникацију у тражењу саветодавне подршке, од телефонског разговора. Новоформирана услуга је бесплатна, анонимна и поверљива и доступна је преко сајта 116111.rs, као и путем популарних друштвених мрежа (Вибер, Фејсбук и Инстаграм). Током протеклих 10 месеци, колико је трајало пилотирање нове услуге у пракси током 2021.године, реализовано је 1254 саветодавне СНАТ сесије, а интерактивној платформи је приступило близу 4000 посетилаца.

1.2. Родитељски телефон 0800 007 000

Родитељски телефон, почео је са радом у мају 2016.године као пројектна активност у партнерству са УНИЦЕФ-ом, уз подршку Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, компаније Телеком Србија и ФИЦЕ Србија. Услуга је бесплатна, анонимна и поверљива, доступна сваког дана од 16 – 22 часа.

Родитељски телефон је током 2021.године одговорио на 725 позива. Саветодавних разговора је било 596, информативних 93, а упућивања на друге службе или услуге било је 28. Број Родитељског телефона позвало је 517 (67%) позиватељки (најчешће мајки и бака) и 186 (33%) особа мушког пола, (најчешће очева), заинтересованих за теме у вези деце о којој брину или за коју брину. Највише су звали одрасли заинтересовани за децу узраста од 13 до 15 година (29%). Позива који су се односили на младе преко 18 година, било је (11%), а позиватељи/ке су у истом броју и проценту отварали теме и у вези са децом предшколског узраста.

1.3. СОС Телефон за жене са искуством насиља 0800 222 003

Национални СОС телефон за жене са искуством насиља је почео са радом крајем 2018.године. СОС телефон је доступан 24 сата 7 дана у недељи, као бесплатан и поверљив сервис за превенцију и пријаву насиља. Циљ услуге је подршка и помоћ женама жртвама насиља којима се поред саветовања и оснаживања пружају информације о процедурама којима се може започети процес заустављања насиља и заштите жртве у најкраћем могућем року.

Поред саветодавне подршке, свака позиватељка се информише о правима, могућностима и процедурама за заустављање насиља, корацима у реализацији истог, пријави насиља одговарајућим службама и праћењу случаја кроз накнадне позиве.

У 2021.години је регистровано укупно 2869 позива, а за 705 позива је сачињен протокол о саветодавним разговорима. Чести су позиви од стране позиваоца који нису циљна група услуге, јер сервис ради 24 сата, па се обрађају и особе са менталним тешкоћама када други бројеви и сервиси нису доступни (26%).

Позиви са тематиком насиља су упућивани најчешће од стране жена (11% мушкараца) и то у 82% случајева позивају лично жртве. Жене са искуством насиља су најчешће старости од 40-49 година и имају децу из заједнице са насилником, 30% су незапослене без личних новчаних средстава. У 14% разговора наводе да су и деца биле жртве насиља, а у 19% да су деца сведоци насиља.

2. САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА ДЕЦУ И ПОРОДИЦУ

Саветовалиште за децу и породицу пружа саветодавне и психотерапијске услуге породицама, деци и младима који су корисници других услуга ЦЗОДО. Од 2015. – 2021. године услугама Саветовалишта обухваћено је 162 корисника – 83 деце и 79 одраслих. Саветници су радили са 57 породица, 22 деце и младих на смештају у ЦЗОДО, 4 запослених је било укључено у индивидуалну супервизију, а 7 младих особа је добило терапијску подршку након увида у досије.

У току 2021.године примљено је и распоређено 3 упута у Саветовалиште – 2 породице и 1 дете на смештају, сви корисници услуге Прихватилишта. Уз саветодавно терапијску подршку реализован је повратак 2 деце у породицу.

Уколико буде повољнија епидемиолошка ситуација, очекује се реализација Протокола о сарадњи са Центром за породични смештај и усвојење Београд, који подразумева укључивање хранитељских породица на саветовање како би се избегло издвајање деце из истих, односно превладала кризна ситуација.

3. ОТВОРЕНА ВРАТА

Бившим корисницима омогућава се увид у списе предмета који прате њихов боравак у установи. Услуга увида у досије у Центру пружа се кроз преглед документације и додатну подршку у прихватању и емотивном превазилажењу добијених података о свом детињству и породици порекла. По потреби се заказују и саветодавно-терапијски разговори у Саветовалишту за децу и породицу.

У претходној години се бележи нагли пораст захтева који се односе на проверу боравка за децу за коју се сумња да су нестала из породицишта – укупно 23. Подносиоци су биолошки родитељи, тужилаштва и судови.

У 2021.години је Центру за заштиту одојчади, деце и омладине упућено укупно 90 захтева за информације и увид у документацију из архива. Отворено је 24 досијеа. Због ограничења посета у установи, ради се путем телефона, апликација ZOOM и Viber, а непосредни увиди се реализују у летњиковцу или дворишту установе када временски услови дозвољавају.

4. ЈЕДИНИЦА ЗА ПОДРШКУ ДЕЦИ ЖРТВАМА/СВЕДОЦИМА У СУДСКИМ ПОСТУПЦИМА

Јединица пружа услуге рањивим групама деце и њиховим породицама у ситуацијама када им је потребна додатна подршка у судском поступку. Од оснивања (фебруар 2015) до септембра 2018.године услугу Јединице је користило 62 деце (46 девојчица и 16 дечака) и њихових породица. У септембру 2017.године спроведена је екстерна евалуација, којом је потврђена ефикасност Јединица у пружању подршке породицама и деци током учешћа у судском поступку, као и превазилажењу ефеката пост-трауматског стреса.

Установа располаже ресурсима (обучени стручњаци, искуство у раду, опрема, простор), али нема мандат да настави да пружа ову услугу. С обзиром на изузетан значај за децу жртве и сведоке у кривичном поступку, као и недостатак сличних видова подршке потребно је да доносиоци одлука у систему правосуђа и социјалне заштите размотре активирање услуге у циљу једнаког обезбеђивања приступа правди свим грађанима.

4. УСЛУГЕ ПОДРШКЕ ЗА САМОСТАЛАН ЖИВОТ

1. БЕНЕФИЦИРАНО СТАНОВАЊЕ

Циљ програма Бенефицирано становање је да се младим људима након истека права на институционални смештај створе услови да самостално (уз подршку саветника) воде и организују свој живот. Капацитет је 5 места. Искуство је показало да је последњих година услуга најпотребнија младима са тешкоћама у развоју и/или инвалидитетом, којима је потребна континуирана подршка. Услуга се реализује у кући у Заклопачи.

Током 2021. у програм је укључен још један момак, док је једна девојка напустила програм, осамосталивши се, тако да актуелно програм користи троје младих.

5. ДНЕВНЕ УСЛУГЕ У ЗАЈЕДНИЦИ

1. ЦЕНТАР ЗА РАНИ РАЗВОЈ ИМПУЛС

Програм пружа подршку деци са тешкоћама у развоју и породицама деце у циљу стимулисања и унапређења развојних потенцијала, оснаживања одраслих чланова породице, остваривања сопствених права и укључивања у локалну заједницу. Додатна тема у овом периоду била је подршка родитељима у ношењу са изазовима пандемије, страхова од инфекције за дете и друге чланове породице, изазови са појачаном изолацијом деце, прекид рада других услуга у заједници и организација активности за децу у кућним условима.

Током 2021.године, интервенције и подршка су пружене за 21 породицу са децом са тешкоћама у развоју у комбинованом моделу онлине и директне подршке кроз непосредан рад у дому породице. На дан 31.12.2021 у рад је укључено 15 породица. Релизовано је 145 кућних посета и 199 онлине разговора. У првој половини године су пружане претежно онлине услуге због епидемиолошке ситуације. Подршка је укључивала стручну процену и заједничку израду плана интервенције, праћење заједничких активности деце и родитеља, анализа снимака које су родитељи достављали на основу договорених задатака, саветодавни рад са родитељима, упућивање на друге услуге, евалуација примењених интервенција.

Три запослене су похађале интензивни тренинг за примену Раног интервентног програма у организацији Дневног центра за рехабилитацију дјече и младежи "Мали дом-Загреб".

Реализацију програмских услуга у оквиру Импулса током 2021.године пројектно је подржао „Perkins International“ у сарадњи са НВО ГриГ и ЦЗОДО, као и у претходној години. Секретаријату за социјалну заштиту Града Београда поново је достављена комплетна документација потребна за системско успостављање и пружање ове врсте услуге у локалној заједници, као и досадашњим резултатима рада са преко 120 деце и породица, који оправдавају и ургирају потребу за овом услугом.

2. ПОРОДИЧНИ САРАДНИК

Услуга породични сарадник пружа се у породичном окружењу (у дому породице), као и у локалној заједници. Циљ услуге *Породични сарадник* је унапређење функционисања биолошких породица које су у ризику и тиме: спречи измештање деце (посебно раног узраста) из породице, помогне у процесу реинтеграције деце (која су била измештена) у своју породицу, правовремено реагује на ризичне ситуације у породици и превентира занемаривање и злостављање.

Услуга је у оквиру нашег Центра реализована од октобра 2013.године – септембра 2018.године (уз краткотрајне прекиде) када је престало њено финансирање. Континуирана евалуација (од стране РЗСЗ) услуге показала је да испуњава своју основну сврху тј. Да унапређује капацитете породица да омогуће безбедност и услове за квалитетан развој деце у породичном окружењу.

Услуга је препозната у Нацрту новог Закона о социјалној заштити и у складу са тим се очекује њено поновно покретање.

6. УСЛУГЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Центар здравствену делатност обавља пружајући услуге примарне здравствене заштите, полуинтензивне палијативне неге тешких хроничних стања, ретких болести, деце у социјалном ризику, злостављане и занемарене деце, као и здравствену заштиту трудница, породиља и самохраних мајки.

У објекту Стационара за мајку и дете регистровано је 4 специјалистичке педијатријске ординације са амбулантама дијагностике и терапијске интервенције из области педијатрије и 1 амбуланта медицинске рехабилитације као и 2 амбуланте за здравствену негу.

У осталим објектима који су у саставу установе регистроване су 4 амбуланте здравствене неге у *РЈ Дом за младе, РЈ Драгутин Филиповић Јуса, РЈ Дом Дринка Павловићи РЈ Дом Јован Јовановић Змај.*

Делокруг рада здравствених радника је: превентивно и куративно лечење, палијативно збрињавање, лабораторијска дијагностика, физикални третман и рехабилитација и стоматолошке услуге.

Медицинско особље установе врши антигенско тестирање корисника и запослених на присуство вируса SARS-CoV-2. Интерна тестирања су помогла да се у случају сумње евентуални носиоци вируса провере, искључе из радног процеса и упуте у надлежне Ковид амбуланте. Такође, помогло је и код повратка на посао након прележане болести, када су укинута контролна тестирања.

Постоје изазови у реализацији здравствене заштите пунолетних корисника из *РЈ Интензивна подршка* у (у 2021. години – 35 корисника). У установи раде педијатри који не могу бити изабрани лекари пунолетним особама, па се за сваки упут и рецепт мора ићи код изабраног лекара у Дому здравља. Када су контроле специјалиста планиране мањи је изазов за организацију прегледа, међутим највећи изазов је у хитним ситуацијама када деца имају здравствене кризе када се корисник мора упутити у ургентни центар.

III СТРУЧНИ ПРОГРАМСКИ РАД

1. ПРОЦЕНА, СТЕПЕНИ ПОДРШКЕ И ИНДИВИДУАЛНИ ПЛАНОВИ

За свако дете, младу особу, мајку или трудницу ради се почетна процена још пре смештаја у установу. По процедури² *Тим пријема, премештаја и отпуста* разматра захтеве за смештај корисника и врши почетну процену на основу документације коју достављају центри за социјални рад. На основу достављених података и степена подршке који је потребан кориснику одређује се у коју радну јединицу ће бити смештен.

Стручни тимови установе за сваког корисника сачињавају индивидуални план заштите, према динамици утврђеној Правилником, а по потреби и чешће. У оквиру индивидуалног планирања заштите, деца и млади учествују у складу са узрастом и капацитетима које поседују. Пракса је да се због раног узраста и карактеристика деце у стационарној заштити, кад год за то постоји могућност, укључују и родитељи.

За само 46% корисника збринутих кроз институционални смештај су урађени и достављени планови услуга у 2021.години. Од укупног броја корисника који у 2021.години немају сачињен план услуга (160) – 107 деце је у надлежности одељења Градског центра за социјални рад у Београду.

2. ПРОГРАМИ И ТРЕТМАНИ

1. БАЗИЧНИ ПРОГРАМ РАДА

Базични програм рада представља основне и заједничке елементе у свим подпрограмима и услугама које установа пружа.

Базични програм рада је основа за програмирање: посебних програма рада и услуга, планова рада матичних група, као и индивидуалних планова. Креирали су га стручњаци наше установе креирали, као и програм *Обуке за примену БПР* који је акредитован у Републичком заводу за социјалну заштиту. Концепти БПР се постепено интегришу у референтни оквир запослених кроз основну обуку, супервизију, интервизију и тимске састанке. Нажалост, у претходне 2 године због епидемиолошке ситуације нису одржане планиране обуке за примену БПР.

Базични програм рада предвиђа да свако дете има *кључног/задуженог радника* (васпитача/медицинску сестру), *матичну групу* којој припада и стручни тим као подршку (социјални радник, психолог, педагог/лекар, логопед, физиотерапеут). Стручни тим се формира према потребама сваког детета уз укљученост родитеља. Тим саставља *Индивидуални план* за дете заснован на претходној процени. Индивидуални план је заснован на снагама детета, а подразумева конципирање активности којеу актуелном и у наредном периоду најделотворније задовољавају потребе и подстичу развој детета.

²Правилник и инструкције за рад у поступку пријема, премештаја и отпуста корисника ,ЦЗОДО,2013.г.

2. ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ РАДА И ТРЕТМАНА КОРИСНИКА

ПРОГРАМ ФЛЕКСИБИЛНА ПОДРШКА ПОРОДИЦИ – програм подељене бриге омогућава да се понуди индивидуализована подршка свакој породици са циљем да дете више функционише као члан своје породице, а мање као корисник смештаја у институцији. Циљ је да се приликом захтева за смештај родитељима понуди флексибилнији аранжман смештаја кроз дневне, петодневне или вишемесечне боравке деце на смештају док ноћи или редовне викенде проводи у породици уз сарадњу са центром за социјални рад.

ЛОГОПЕДСКИ ТРЕТМАН – кроз индивидуалне третмане по програму вежби у зависности од степена говорно – језичког развоја корисника, као и у оквиру групе. Логопеди спроводе и саветодавни рад са колегама који су у непосредном раду са децом, а у циљу што успешнијег говорно-језичког и целокупног психомоторног развоја деце. У индивидуалне третмане је током године било укључено 40 деце, а остала деца су била стимулирана у оквиру групе.

3. ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ СТИЦАЊА ЖИВОТНИХ ВЕШТИНА И ОСПОСОБЉАВАЊА

ПРЕЛАЗНА СТАМБЕНА ЗАЈЕДНИЦА - програм је намењен младима у фази пред излазак из дома са циљем да се практично припремају у вештинама становања и самосталног живота. Млади у том програму самостално организују живот и воде домаћинство уз саветодавну подршку ментора. У току 2021.године 11 корисника је било у овом програму.

ДОМСКИ ПАРЛАМЕНТ – учешћем у раду парламента корисници уче како да размењују информације, аргументовано дискутују и преговарају са одраслима и како да доносе одлуке за ствари за које су одговорни. На овај начин се развијају вештине деце које су им значајне у животу, као и ресурси установе да унапреди своје деловање. У сарадњи са представницима група у оквиру Домског парламента рађено је на прихватању поштовања мера.

3.3.1. Секције

У свим домовима континуирано постоје следеће секције: Креативна радионица, Кулинарска радионица, Играоница – за децу млађег узраста, Компјутерска радионица, Спортска секција, Ликовна и Музичка радионица. Поред ових у *PJ Јован Јовановић Змај* деца учествују у Радионици керамике и примењене уметности.

У РЈ Дом Моша Пијаде опремљен је фризерски салон који пружа младима како коришћење фризерских услуга тако и стицање вештина и знања да самостално пружају услугу након изласка из дома.

У Стационару за мајку и дете реализују се Монтесори секција, Кулинарска секција, Музичка секција и Ликовна секција као део редовног програма рада са децом.

4. ПРОГРМИ ПОДРШКЕ ШКОЛОВАЊУ И ЗАПОШЉАВАЊУ

СТИПЕНДИРАЊЕ СТУДЕНАТА И СРЕДЊОШКОЛАЦА – Крајем 2021.године оснивач сајта Инфостуд (Стефан Салом) омогућио је стипендије за 17 младих из свих РЈ домске заштите. Фондација проф. Др. Данице Грујић, стипендија за две студенткиње.

СВЕТСАВСКА УЧИОНИЦА – у свим радним јединицама већ 18 година реализује се пројекат Човекољубља који пружа изузетну помоћ у учењу. Квалификовани волонтери држе додатну наставу за предмете са којима деца имају највише проблема: српски језик, математика, страни језици, физика, хемија. Са млађом децом волонтери раде домаће задатке, као и програм читања и писања. Свих 12 месеци 2021.године укључен само један волонтер за подршку деци у Дому Јован Јовановић Змај уз поштовање свих епидемиолошких мера.

ПРОГРАМ ВОЛОНТЕР – ДРУГ – Поново успостављен у 2021. укључено је 18 корисника. Центар за унапређење друштва уз подршку студената волонтера спроводи активности за децу из РЈ Дом Јован Јовановић Змај, РЈ Дом Моша Пијаде и РЈ Дом Дринка Павловић. Циљ пројекта Дружимо се и учимо заједно је да кроз индивидуални рад волонтери спроводе различите садржаје са децом (учење, дружење, посете културним и спортским догађајима) како помогли јачање њихових капацитета и тај начин надокнадили учење кроз основне животне процесе својствене породици. У 2021.години одржане су 2 онлине обуке за 10 студената / волонтера за реализацију програма.

ПРОГРАМ КЦ ЈАКИ МЛАДИ – Фондација СОС Дечија села Србије циљу повећања запошљивости младих који напуштају заштиту организује едукације за активно тражење посла, кроз курсеве језика, програмирања, вожње, стицања различитих занатских вештина и повезивање са послодавцима. У претходној години било је укључено око 25 корисника из свих домова и 2 кориснице РЈ Матерински дом.

ГРИГ – Центар за социјално превентивне активности даје подршку младима у осамостаљивању како кроз Клубове за младе по моделу ГРИГ, тако и стварањем Мреже подршке коју чине различити актери који могу помоћи младима у запошљавању (послодавци, агенције за запошљавање, центри за обуку у вештинама изанатима). Од почетка пандемије ГРИГ је подржавао младе укучивањем у Вршњачко саветовалиште.

5. СПОРТСКО – РЕКРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Колико је било могуће и у складу са епидемиолошким мерама организоване су спортске активности за децу у двориштима РЈ и Балон хали.

Установа је у току 2021. године у партнерству са Младинским домом Јарше из околине Љубљане аплицирала за организацију Спортске олимпијаде установа и организација за децу из више земаља региона и Европске уније.

6. КУЛТУРНО ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ

Током 2021.године кориници су учествовали у прославама и обележавању новогодишњих и божићних празника, славе установе Светог Саве. У свим радним јединицама су недељу дана пред Међународни дан детета организоване бројне активности и радионице на тему дечијих права и шта за њих значи бити дете. Организовани су одласци у биоскоп, обилазак музеја, рекреативно пливање током лета у Заводу за спорт, СРЦ Ташмајдан, СРЦ Бањица. Корисници РЈ Дом Дринка Павловић суботом посећују Манастир Сланци.

7. ЛЕТОВАЊА, ЗИМОВАЊА, ИЗЛЕТИ

Захваљујући донацији Пинк медија групе у јуну (16.06.-23.06.2021) је 28 деце из стационарне заштите и РЈ Драгутин Филиповић Јуса боравило 7 дана на Гочу. У јулу (23.07. – 30.07.2021.) су кориници (37 деце) из РЈ Интензивна подршка и РЈ Прихватилиште за ургентну заштиту деце летовали у Будви у хотелу Словенска плажа. У августу (16.08. – 25.08.2021) у хотелу Парк летовало је 60 деце и младих из РЈ Дом Дринка Паловић, РЈ Дом Јован Јовановић Змај, РЈ Дом Моша Пијаде и РЈ Матерински дом.

3.ПРЕВЕНЦИЈА КОНФЛИКАТА И ИСКУСТВА НАСИЉА НАД КОРИСНИЦИМА

При свакој РЈ ЦЗОДО формиран је Интерни тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања. Због комплексности установе и недостатка Екстерног тима при ЦСР од 2007.године формиран је и Централни интерни тим (од стручних радника из РЈ Општи послови) који прати да ли се поштују принципи, процедуре и поступа по Протоколу³.

³Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања, Влада Републике Србије, 2005; и Посебни

Током 2021.године Централном интерном тиму за заштиту корисника од злостављања и занемаривања достављено је 6 пријава – 2 физичког насиља, 1 емоционалног и 3 пријаве сумње на сексуално насиље.

Сви случајеви су процесуирани након догађаја, сачувани су докази (писане изјаве учесника, сведока и налази лекара), предузете су мере да се осигура основна безбедност угрожене деце, о свему су обавештени органи старатељства, полиција; примењена матрица фактора ризика, као и сачињени детаљни и прецизни индивидуални планови који треба да оснаже, пруже подршку и превенирају даљу могућу ситуацију злостављања.

У 2021. години рађено је на унапређивању система превенције и заштите деце од свих облика занемаривања и злостављања, нарочито сексуалног насиља. Према приручнику и стандардима УНИЦЕФ-а, урађена је процена стања, сачињен је план унапређења превентивног деловања и заштитног поступка у заштити деце од сексуалне злоупотребе, плаинран је наставак процеса и у наредној години⁴

протокол за заштиту деце у установама социјалне заштите од злостављања и занемаривања, Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, 2006.

⁴ *Заштита од сексуалне експлоатације и злостављања, практични приручник и алати за УНИЦЕФ и партнере, УНИЦЕФ Србија, 2000. и Процедуре УНИЦЕФ-а за заштиту деце од сексуалне експлоатације и злостављања (ЗСЕЗ): кратак приказ за партнерске организације, УНИЦЕФ Србија, 2000.*

IV РЕСУРСИ ЦЕНТРА

1. ПРОСТОР И ОПРЕМА

1.1. СТАЦИОНАР ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ

Током 2021. године Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања определило је значајна средства за додатно опремање објекта као и за потребе рада запослених. Предвиђеним финансијким планом установа је добила рачунаре за рад запослених, радну униформу (одећу и обућу), апарат за пречишћавање ваздуха, потребну медицинску опрему у виду аспиратора, инхалатора, боца с кисеоником, топломера итд.

- **КОНТАКТ:** Звечанска 7, 011/3690314
- **РУКОВОДИЛАЦ** Милош Станковић, психолог, milos.stankovic@czodo.rs
- **ГОДИНА:** изградње објекта **1938**, оснивања РЈ **1938**
- **КОРИСНИЧКА ГРУПА:** **Деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју**
- **КАПАЦИТЕТ:** **80 места** домски смештај
- **БРОЈ СПРАТОВА:** приземље, први, други, трећи и четврти спрат
- **СТРУКТУРА СОБА:** Вишекреветне (4)
- **ПРИСТУПАЧНОСТ:** Фиксна рампа, покретна столица, 2 лифта

Стационар

Установа је наставила са додатним опремањем објекта Материнског дома у циљу омогућавање његове пуне функционалности. Министарство је обезбедило средства за опремање целокупног објекта потребним клима уређајима-укупно 31 јединица. Кроз донаторска средства обезбеђена је бела техника за опремање дневних боравака за кориснике, затим пројектор са платном и звучницима за дечију салу.

Кроз донације грађана и организација, предузимане су активности набавке материјала за игру и учење, индивидуално прилагођене развојним потребама и интересовањима деце, као и намештај за опремање дечијих група.

1.2. РАДНА ЈЕДИНИЦА СМЕШТАЈ УЗ ИНТЕНЗИВНУ ПОДРШКУ

- КОНТАКТ: **Звечанска 7, 011/3690314**
- РУКОВОДИЛАЦ **Милош Станковић**, психолог, milos.stankovic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1938**, оснивања РЈ **2010**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју**
- КАПАЦИТЕТ: **150 места** смештај уз интензивну подршку
- БРОЈ СПРАТОВА: Приземље, први, други, трећи и четврти спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Вишекреветне (31)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: Фиксна рампа, покретна столица, 2 лифта

Смештај уз интензивну подршку

намештаја која треба да буде премештена и минимума стандарда које треба обезбедити у новом смештају за организовање заштите и рада, установа не може самостално да реши ово питање.

1.3. ПРИХВАТИЛИШТЕ СТАЦИОНАРА

- КОНТАКТ: **Звечанска 7, 011/3690314**
- РУКОВОДИЛАЦ: **Милош Станковић**, психолог, milos.stankovic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1938**, оснивања РЈ **2005**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Деца узраста 0-3 године** жртве занемаривања и злостављања
- КАПАЦИТЕТ: **30 места** смештај у прихватилиште
- БРОЈ СПРАТОВА: приземље, први, други, трећи и четврти спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Вишекреветне (4)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: Фиксна рампа, покретна столица, 2 лифта

Прихватилиште Стационара

Реконструкција објекта Центра, па и објекта Стационара за мајку и дете, коју финансира Програм Уједињених нација за развој (UNDP) кроз Канцеларију за управљање јавним улагањима, одложена је 2020.године због пандемије COVID-19, али је најављена за наредну годину. Планирани радови ће решити свакодневне техничке проблеме и унапредити услове рада, као и пре свега безбедност корисника, омогућити већу ефикасност и исплативост како финансијску тако и енергетску.

С обзиром на бројност корисника и комплексност њихових потреба (углавном високо и потпуно зависни), броја запослених, количине опреме и

У 2021.години Секретаријат за социјалну заштиту Града Београда определио је средства за инвестиције и опрему која су обухватала: постављање нове тартан подлоге на дечијој тераси, нове тенде, реновирање једног дечијег купатила. Обновљена је беби опрема и играчке за најмлађе, као и ормарићи и клупице за дечије групе израђени по мери. За вртићку и јаслену групу обезбеђен су шарени трпезаријски дечији столови и столице.

1.4. РАДНА ЈЕДИНИЦА МАТЕРИНСКИ ДОМ

- КОНТАКТ: **Звечанска 52, 011/2648365**
- РУКОВОДИЛАЦ **Снежана Миловановић**, соц. радник, snezana.milovanovic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1999**, оснивања РЈ **1973**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Труднице и мајке са децом** узраста до 1 године
- КАПАЦИТЕТ: **20 места за маке/труднице и 20 места за децу**
- БРОЈ СПРАТОВА: Приземље, први и други спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Двокреветне (20)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: без рампе и лифта

Матерински ДОМ

Матерински дом од марта 2019.године користи простор реновираног објекта у ул.Звечанској 52. Током 2021.године опремљени су дневни бораваци и простор за игру (полице, књиге и играчке).

У наредној години планиран је наставак опремања простора адекватнијим намештајем за пријатнији боравак мајки и деце и простора за одлагање резервне гардеробе.

1.5. РАДНА ЈЕДИНИЦА ДОМ ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ

- КОНТАКТ: **Браће Јерковић 119, 011/2461867**
- РУКОВОДИЛАЦ **Јанко Табаковић**, социјали радник, janko.tabakovic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1989**, оснивања РЈ **1989**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју**
- КАПАЦИТЕТ: **48 места** домски смештај
- БРОЈ СПРАТОВА: приземље, први, други, спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Двокреветне (12) и трокреветне (8)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: фиксна рампа на улазу у објекат, без лифта

Дом Јован Јовановић Змај

У објекту Дома Јован Јовановић Змај, налази се и Прихватилиште за ургентну заштиту деце од злостављања и занемаривања, као и Јединица за смештај малолетних миграната. У истом објекту је Архивски депо установе, као и Централна кухиња у којој се припремају оброци за све радне јединице домске заштите, као

Током године извршени су радови на раздвајању простора које користи прихватилиште и дом. Окренен је простор у 3 матичне групе, замењен део расвете – постављени лед панели. Компанија Икеа је донирала намештај за трпезарију (столове и столице) и за апартман за малолетне мигранте.

Приоритет је побољшање грејања у ободним и собама у поткровљу, санирање водоводне мреже и ППЗ. У 2022.години фокус ће бити на додатном опремању балон хале.

1.6. РАДНА ЈЕДИНИЦА ДОМ ДРИНКА ПАВЛОВИЋ

- КОНТАКТ: Косте Главинића 14, 011/2650761
- РУКОВОДИЛАЦ **Христина Кадијевић**, спец.педагог, hristina.kadijevic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1967**, оснивања РЈ **1967**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју**
- КАПАЦИТЕТ: **48 места** домски смештај
- БРОЈ СПРАТОВА: приземље, први, други, трећи и четврти спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Двокреветне (24)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: Улаз приступачан, без лифта

Дом Дринка Павловић

Током 2021.године је окречена унутрашњост објекта, реновиране су 2 васпитне групе, собе су опремљене новим намештајем. Уређен је дигитални кабинет и набављени су рачунари (десктоп и лаптоп) за комуникацију корисника са сродницима и подржаваоцима.

Приоритет је замена спољашње столарије. Потребна су инфраструктурна улагања у замену система грејања, спољашње изолације, подизање струјног капацитета објекта, реновирање водоводно – канализационе мреже; замена унутрашње столарије и дела намештаја; реконструкција кошаркашког терена.

1.7. РАДНА ЈЕДИНИЦА ДОМ МОША ПИЈАДЕ

- КОНТАКТ: Устаничка 19, 011/245257
- РУКОВОДИЛАЦ **Биљана Јовановић**, социјални радник, biljana.jovanovic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1957**, оснивања РЈ **1957**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Деца и млади без родитељског старања и деца и млади са сметњама у развоју**
- КАПАЦИТЕТ: **48 места** домски смештај
- БРОЈ СПРАТОВА: приземље, први, други, и трећи спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Трокреветне (16)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: Без рампе, без лифта

Дом Моша Пијаде

У току 2021.године у дому је окречен простор у 4 матичне групе, санирана је тераса на четвртом спрату, замењена су улазна врата и врата на собама корисника која су била оштећена.

У Дому Моша Пијаде је и даље присутан проблем одржавања дотрајале ПВЦ столарије у дечијим собама и дневним боравцима. Потребно је постављање заштитних решетки на терасама, реновирање два тоалета у приземљу дома, санација електро мреже у фризерском салону и водоводних цеви у кулинарској радионици, кречење и реновирање просторије за изолацију и кречење канцеларије руководиоца.

1.8. РАДНА ЈЕДИНИЦА ДРАГУТИН ФИЛИПОВИЋ ЈУСА

- КОНТАКТ: **Радослава Грујића 17, 011/3447247**
- РУКОВОДИЛАЦ **Оливера Радовановић**, социјални радник, olivera.radovanovic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1966**, оснивања РЈ **2013**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Деца и млади са сметњама у развоју**
- КАПАЦИТЕТ: **11 места** смештај у МДЗ
- БРОЈ СПРАТОВА: приземље и први спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Двокреветне (1) и трокреветне (3)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: Без рампе, без лифта

Мала домска
заједница
Драгутин
Филиповић Јуса

У истом објекту налази се Прихватна станица, Мала домска заједница и део простора користи Центар за породични смештај и усвојење.

У 2021. години је у оба дневна боравка (МДЗ и ПС) подигнута зидна облога. Осветљење је побољшано са панел плочама у оба дневна боравка, ходницима, трпезарији и кухињи, канцеларији социјалног радника и психолога. Тапациране су дечије клупе у МДЗ и ПС.

- КОНТАКТ : **Радослава Грујића 17, 011/3447247**
- РУКОВОДИЛАЦ **Оливера Радовановић**, социјални радник, olivera.radovanovic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1966**, оснивања РЈ **2013**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Деца узраста 4 - 7 година жртве занемаривања и злостављања**
- КАПАЦИТЕТ : **12 места** смештај у прихватилиште
- БРОЈ СПРАТОВА; приземље и други спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Шестокреветне (2)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: Без рампе, без лифта

Прихватна
станица Драгутин
Филиповић Јуса

У наредном периоду очекује се донаторска акција, која би се састојала од: ситних поправки постојећег инвентара и обнављању ентеријера Мале домске заједнице и Прихватне станице, промене душека, обнављању дечијих справа у дворишту (љуљашки, клацкалица, дечије кућице) и делимичног затварања летње учионице.

1.9. РАДНА ЈЕДИНИЦА ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА УРГЕНТНУ ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД ЗАНеМАРИВАЊА И ЗЛОСТАВЉАЊА

У 2021. Градски секретаријат за социјалну заштиту одобрио је средства за: кречење 400м² простора прихватилишта; и набавку новог намештаја. .

- КОНТАКТ : Браће Јерковић 119, **011/39707949**
- РУКОВОДИЛАЦ **Ивана Ђукић Милосављевић**, спец.педагог, ivana.djukic@czodo.rs
- ГОДИНА: изградње објекта **1989**, оснивања РЈ **2002**
- КОРИСНИЧКА ГРУПА: **Деца узраста 4 - 7 година жртве занемаривања и злостављања**
- КАПАЦИТЕТ : **12 места** смештај у прихватилиште
- БРОЈ СПРАТОВА: приземље и други спрат
- СТРУКТУРА СОБА: Шестокреветне (2)
- ПРИСТУПАЧНОСТ: Без рампе, без лифта

Донација од 500 000,00 рсд од стране дт искоришћена је за сређивање дела дворишта (направљен је дрвени сто да клупама, стављена је једна љуљашка са меком подлогом) и набављено је 9 ормара за дечје собе.

Потребно је у прихватилишту у наредној години заменити 16 врата (4 од тераса, 8 од тоалета и 4 на купатилима) и прозоре у 8 дечјих соба. Такође, потребно је набавити 3 климе и 2 усисивача.

Прихватилиште за ургентну заштиту деце од злостављања и занемаривања

2. ЗАПОСЛЕНИ У УСТАНОВИ

Специфичност услова рада свих служби у установи протекла 22 месеца обележен је пандемијом COVID-19. Упркос тешким околностима и недовољном броју извршилаца, запослени су остали посвећени својим дужностима и брига за кориснике је остала приоритет. Све време се радило под заштитном опремом, уз поштовање мера заштите, у појединим периодима у турнусима од 12 сати. Мере које су примењивали запослени и корисници дале су резултате, па је у извештајном периоду било оболелих од COVID-19 17% запослених и мање од 1% корисника.

2.1. Обука и усавршавање запослених

Од априла 2021 (након годину дана паузе) поново је успостављен рад Стручног савета, што је само по себи „на неки начин интервенција - како је у непредвидивим околностима могуће планирати, размишљати о значајним темама, новинама у стручно-методолошким поступцима и бити што сигурније окружење за кориснике“⁵. Одржано је седам састанака, који су реализовани како онлајн (ZOOM платформа), тако и уживо. Поред учешћа у Стручном савету, 2021.години регистровано је преко 150 учешћа запослених у различитим програмима стручног усавршавања, скуповима, конференцијама и округлим столовима.

2.2. Супервизијска подршка

Супервизијски и интервизијски састанци нису одржавани у 2021. због епидемијске ситуације, изузев супервизије у програму Бенефицирано становање, која се одржавала индивидуално за једног саветника за осамостаљивање, једном месечно. Супервизијска подршка је одржавана редовно на месечном нивоу и за све три услуге РЈ Телефонске линије.

---

⁵ Из Извештаја о раду Стручног савета ЦЗОДО за 2021.годину

У САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

1. САРАДЊА СА УСТАНОВАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

1.1. Локална самоуправа

Корисници Стационара за мајку и дете (Општина Савски венац) и РЈ Драгутин Филиповић Јуса (Општина Врачар) преко локалне самоуправе остварују право на организацију школског превоза. Постоји потреба за унапређење сарадње са представницима локалне самоуправе.

1.2. Центри за социјални рад

У 2021. години са представницима ЦСР је чешће комуницирано електронски (путем мобилних телефона, вибер апликације, имејл пошта, састанци путем ZOOM-а и других апликација) и то се показало као делотворно и ефикасно. Нису сви ЦСР спремни, нити имају техничких могућности за овакав вид комуникације, али где год има простора користимо га. Предлог је да се сви ЦСР укључе у овакав вид сарадње јер се показало као врло ефикасно и увременењено.

1.3. Здравствене установе

РЈ ЦЗОДО углавном имају добру сарадњу са Домовима здравља на чијој територији се налазе. Установа сарађује и са бројним установама секундарне и терцијарне здравствене заштите: Градским заводом за хитну медицинску помоћ, Институтом за јавно здравље Батут, УДК Тиршовом, Институтом за мајку и дете, Клиником за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институтом за ментално здравље, Специјалном болницом за рехабилитацију и ортопедску протетику, ГАК Народни фронт и другим болницама и клиникама према потребама деце. Рад већине здравствених институција је отежан убог пандемије.

Протоколи о сарадњи са здравственим установама у којима се најчешће прегледају и лече наши корисници, значајно би олакшали остваривање права на здравствену заштиту нашим корисницима и колегама у њиховој пратњи – у смислу благовременог заказивања прегледа, првенства пријема, хоспитализација и сл.

Посебан изазов представља имплементација Програма палијативног збрињавања у педијатрији, па је потребно интензивирати сарадњу са представницима националних тимова за спровођење овог програма.

1.4. Организације цивилног друштва

Због епидемије и прописаних епидемиолошких мера сарадња са ОЦД је смањена, али је ипак било више активности у 2021.години, него у претходној. Повремено су се ове организације појављивале у донаторским акцијама, које нису подразумевале директне контакте.

На иницијативу организације **ЦЕПОРА**, у јуну 2021. је обновљена реализација програма *Развојно превентивни центар*. Радионице су одржаване у домовима за децу и младе школског узраста: *РЈ Моша Пијаде*, *РЈ Дринка Павловић* и *РЈ Јован Јовановић Змај* (уз учешће деце из *РЈ Прихватилиште* за ургентну заштиту деце и омладине. Радионице су одржаване једном недељно, с тим што су у друга два дома почела касније. Учествује у просеку по 10 до 13 деце.

Реактивирана је и сарадња са организацијом **Центар за унапређење друштва**, која спроводи програм *Дружимо се и учимо заједно – волонтер / друг*. Ове године се укључило нових десетак волонтера, углавном студената друштвених факултета. Они подржавају по једно дете / младу особу (између 10 и 16 година) из домована за школски узраст. Одржане су две онлајн обуке, припреме нових волонтера, као и три супервизијска састанка са волонтерима (1 онлајн и 2 уживо).

У 2021.години смо наставили сарадњу са **Центром за трансценденталну медитацију Србије**. Шест запослених је наставило да похађа програм, који се углавном реализовао у виду онлајн радионица са вежбама медитације и предавањима. У јулу 2021. одржан је и интензивни тренинг медитације на Дивчибарама у трајању од три дана.

Настављена је и сарадња са организацијом **Центар за социјално превентивне активности – ГРИГ**, где су поједини млади одлазили на састанке клубова за младе, као и на индивидуалне саветодавне разговоре.

У 2021.години је почела и сарадња са удружењем **Ослонац** из Београда, које чине наставници математике и других природних наука. Они су пружали индивидуалну подршку у учењу деци, за сада само у *РЈ Дринка Павловић*. Постоји интересовање и остала два дома за децу школског узраста, те очекујемо проширење круга корисника ове услуге у 2022. години.

Интензивно сарађујемо са организацијом **Фондација СОС Дечија села**, која организује бројне едукације за запослене, а настављена је и реализација програма *Јаки млади* у подршци младима који излазе из система заштите.

Било је и једнократних или краткорочних активности у заједници, где су, на иницијативу установа и организација из заједнице, деца и млади укључивани на радионице, едукације и друге активности (нпр. обука за израду видео игрица; обука за израду бизнис плана, и др.).

Организације **Центар за унапређење друштва** и **Центар Звезда** (која пружа услугу становања уз подршку), као и одвојено ЦЕПОРА иницирали су реализацију програма *вршњачке / парњачке подршке младима* који се припремају или излазе из система социјалне заштите, по сличним принципима као и програм *Волонтер – друг*, с тим што би пружаоци подршке били млади који имају искуство напуштања заштите.

Било је и много других иницијатива које чекају неко боље време за реализацију.

1.5. Образовне институције

Сарадња са образовним институцијама је добра и омогућава да у складу са одредбама Закона о образовању⁶ скоро сва деца буду укључена у образовни процес. Школе су у околностима пандемије примењивала различите модалитете наставе. Прелазак на комбиновану наставу био је изазован за све актере. Сарадња између установе и школа одвијала се углавном кроз договарање и размену материјала за учење и домаћих задатака.

1.6. Медији

Сарадња са медијима је регулисана Директивом⁷ надлежног министарства. У претходној години било је више новинарских чланака и гостовања на радију и телевизији углавном везаних за донаторске акције или промоцију услуга Чет саветовања, СОС телефона за жене са искуством насиља, НАДЕЛ-а и Материнског дома. У ситуацији насиља над једном корисницом медији су писали сензационалистички не поштујући чињенице и право на приватност и заштиту идентитета малолетних лица.

С обзиром на преовлађујућу негативну слику о актерима у социјалној заштити која се често пласира кроз различите медије, било би корисно да постоје специјализоване медијске форме које би се систематично бавиле положајем корисника и улогом установа социјалне заштите у остваривању најбољег интереса и права деце.

1.7. МУП

Установа има традиционално добру сарадњу са МУП-ом нарочито са Одељењем за малолетничку делинквенцију и Одељењем за потраге. Полиција се ангажује у у кризним ситуацијама када деца не могу да се зауставе у понашањима која су угрожавајућа или када постоји претња по безбедност корисника/запослених од стране трећих лица. Такође, значајну подршку полиција пружа приликом самоиницијативног напуштања установе од стране корисника, када је потребно пронаћи дете и вратити га у безбедну средину. У току лета 2021.године Управа за управне послове у Љермонттовој ул.12а је нам је омогућила да у што краћем року прибавимо документа (личне карте или пасоше) за кориснике који су путовали на летовање у Црну Гору.

---

⁶Законом основама система образовања и васпитања, Службени гласник РС бр.72/2009,52/2011, 55/2013.

⁷Директива о начину рада, понашању и поступању запослених у вези обавештавања јавности оактивностима, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална пи тања, 2017.

2. САРАДЊА СА ПОЈЕДИНЦИМА

2.1. Приправници и студенти на пракси

У 2021. приправнички стаж је обављало 15 приправника седам приправника - од тога је осморо завршило, седморо је активно. Обављање приправничког стажа у установи током године започело је установи је започело 7 приправника. Две колегинице које су обавиле приправнички у прошлој години ангажоване су по уговору о раду као ноћни васпитач, односно социјални радник.

Студентска пракса се није одвијала у непосредном контакту студената са децом због епидемиолошких мера ограничења посета. С појединим факултетима су реализовани online сусрети стручњака установа са студентима, путем којих су пренета искуства из праксе. У периодима повољније епидемијске ситуације, поједини студенти су долазили на разговор код стручњака установе, где су усмено информисани о искуствима у практичном раду и имали су прилике да виде поједине писане документе: студенти социјалног рада са ФМК (10) и студенти психологије (1).

2.2. Волонтери

Уобичајени програм селекције, обуке и ангажовање волонтера са децом није организовано ове године због епидемиолошких мера ограничења посета. Подржан је контакт деце са својим волонтерима путем телефона, вибера итд. Организована је само једна активност волонтера – уређивање дворишта у Стационару, са учешћем 10 волонтера без контакта са децом. Део запослених је такође са волонтерима учествовао у целодневној акцији.

У току 2020. и 2021.години пријавило се 220 потенцијалних волонтера, који чекају могућност да се ангажују.

2.3. Донатори

Значајан број грађана помаже установи и деци на смештају прикупљањем средстава – углавном у роби – гардероба, играчке и друге ствари за децу. Донације се реализују према инструкцијама надлежног министарства. Списак донатора се редовно објављује на сајту установе, а детаљан преглед донација је део Извештаја о финансијско материјалном пословању.

VI ЕВИДЕНЦИЈЕ, АНАЛИЗЕ, ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

1.1. Евиденција и документација

Постојећи систем вођења евиденције и документације у Центру је у потпуности усклађен са важећим Правилником о вођењу евиденције о корисницима и документације о стручном раду у установама социјалне заштите. Међутим, како Правилник деценијама није мењан у делу који се тиче пружаоца услуга смештаја, сами смо уводили додатне евиденције и осмишљавали нове за иновативне услуге.

Од 2018. у установи се за вођење евиденције о корисницима користи Јединствени информациони систем установе социјалне заштите (ЈИСУСЗ Звечанска) који је олакшао рад, иако су још увек потребна додатна усавршавања софтвера. Од 2016.године установа је умрежена у Интегрисани здравствени информациони систем (ИЗИС) Републике Србије. Од 2017.године у употреби је електронска архивска књига, као и електронска деловодна књига – регистар свих аката и докумената које установа евидентира, шаље или прима.

Почетком 2021.године урађен је интерни преглед стања евиденција о корисницима и документације о стручно раду у свим радним јединицама. Дате су сугестије за унапређење и уједначавање (поштујући специфичности праксе РЈ) постојећих евиденција. Накнадно је извршен поновни преглед и установљено је побољшање поступка вођења и ажурирања.

У току године рађено је и на увођењу јединственог информационог система установе у област финансијских и кадровских евиденција.

Извршено је усклађивање са новим Законом о архивској грађи и архивској делатности⁸ и обављен је одабир архивске грађе и излучивање безвредног документарног материјала коме су истекли рокови чувања, укупне дужине 35 метара.

1.2. Испитивање задовољства корисника

Крајем 2021.године у установи је спроведен четврти циклус испитивања задовољства корисника услуга смештаја. Циљ је утврђивање нивоа задовољства корисника, очекивања и перцепција о услугама, ради унапређења истих. Примењена је иста методологија као и претходних година. Испитивањем су обухваћени су сви актуелни корисници услуга

⁸ Закон о архивској грађи и архивској делатности, *Службени гласник РС*, број 6 од 24. јануара 2020.

смештаја ЦЗОДО, који су користили услугу најмање 3 месеца. Деца школског узраста и млади су самостално попуњавали упитник питања (укупно 113 корисника – реализовано 94 упитника (83%)), док су у име деце млађег узраста и деце са израженим тешкоћама у развоју упитник попуњавали родитељи (за 21 корисника) или професионални старатељи из ЦСР (за 166 корисника). За 150 корисника стационарне заштите професионалним старатељима из ЦСР је електронском поштом послат линк за попуњавање упитника у Google Docs формату, што је наишло на добар одазив и показало се ефикасније.

Упитник је самостално попунило 85% корисника, а 15 корисника је тражило помоћ у виду читања, бележења коментара или појашњавања питања. Полна структура – 45 мушки, 52 женски. По узрасту – 20 пунолетних корисника, 49 средњошколског и 28 корисника основношколског узраста. Укупна збирна оцена за све анализирание РЈ је 4,3. У односу на 2020.годину највише је порасло задовољство активностима ван дома. Области које је највећи број корисника високо оценио (оценама 4 и 5) су услови за образовање(94%) подршка у случају насиља (91%) и безбедност (89%). Више од 80% корисника су дали највише оцене за поштовање, корисност знања и вештина које су стекли у дому и информисаност. Највише ниских оцена било је за активности у и ван дома и поверљивост. Као и претходних година у коментарима је поново најчешће помињана потреба да се побољша храна (1/4 корисника).

Пслато је укупно 187 упитника – старатељи су попунили 124 упитника тј. 66% планираног узорка старатеља. Укупна збирна оцена за све анализирание РЈ је 4,6. Оцене се поклапају са оним из претходне године -али су по први пут оцене сродника више него оцене професионалних старатеља. Области које је највећи број старатеља високо оценио (оценама 4 и 5) су безбедност, подршка запослених детету и време за разговор са старатељем и дететом. Највише ниских оцена било је за корисност знања и вештина које је дете стекло у дому и за вандомске активности. У коментарима је највише похвала на рачун добре сарадње и посвећености запослених (посебно из РЈ стационарне заштите).

VII ПРОЈЕКТИ

У току 2021. године у установи су спровођени следећи пројекти:

- **Јачање капацитета институције да обезбеди подршку деци с тешкоћама у развоју** – уз подршку Perkins International и у партнерству са Центром за социјално превентивне активности – ГРиГ. И у 2021. континуирано се реализује пројекат са циљем јачања знања и вештина запослених за рад са родитељима и за подстицање развоја деце кроз игру. Ове године је главна активност била реализација теренских посета биолошким породицама које непосредно брину о деци са инвалидитетом, као и online подршка истим породицама. То су углавном породице које су користиле услуге Дневног центра за рани развој – Импулс, који тренутно не функционише због епидемијских ризика. У оквиру овог пројекта 3 наше сараднице су похађале едукацију за програмирање и рад са децом са тешкоћама, који се одржавао у Загребу.
- **Јаки млади** – пројекат Фондације СОС Дечија села Србије који има за циљ повећање запошљивости младих који напуштају заштиту. Реализује се континуирано, већи број младих из установе је прошао програм.

ЗАКЉУЧАК

Кључни резултати Центра за заштиту одојчади, деце и омладине у 2021. години су:

- Корисници сачувани од COVID-19 – велики успех свих запослених и корисника је да је обољевање у колективним условима живота и рада сведено на минимум, константном и посвећеном применом мера заштите и имунизацијом.
- Захваљујући напорима запослених и брижљивом процењивању сваке ситуације, корисницима су и у условима пандемије омогућени контакти са родитељима, значајним особама и будућим одгајатељима; као и укључивање у поједине активности ван установе, изласке, одлазак на летовање итд.
- Поново успостављен рад Стручног савета установе као вид подршке стручном усавршавању запослених и обнављању лиценци.
- Према стандардима УНИЦЕФ-а је креиран План унапређења превентивног деловања и заштитног поступка у заштити деце од сексуалне злоупотребе и реализован је његов део (допуњен документ установе Политика заштите деце, одржане инфо сесије у свим РЈ).
- Обезбеђено је месечно стипендирање 20 корисника РЈ домског смештаја.
- Завршени радови на раздвајању простора РЈ Дом Јован Јовановић Змај и РЈ Прихватилиште за ургентну заштиту деце, чиме су побољшани услови за организовање заштите, безбедност и приватност корисника обе радне јединице.
- У свим радним јединицама је обновљена рачунарска опрема – надлежно министарство и градски секретаријат су набавили опрему за запослене стручне раднике и сараднике, а ЦЕПОРА и Град Београд су донирали корисницима лаптоп рачунаре за комуникацију са сродницима и таблете за праћење онлине наставе.
- Постављена је Национална платформа Чувам те за превенцију и заштиту деце од насиља и у оквиру ње је успостављен сервис САВЕТОВАЊЕ ПУТЕМ ЧЕТА, као додатна услуга НАДЕЛ-а.
- Ажурирано и унапређено вођење евиденција о корисницима и документације о стручном раду у свим радним јединицама. У служби финансија и кадрова уведен ЛИСУСЗ.
- Израђен пакет правилника којима је извршено усклађивање са новим Законом о архивској грађи и архивској делатности. Извршен одабир архивске грађе и излучен документарни материјал (35 метара) коме су истекли рокови чувања.
- Представници установе су се више пута обраћали надлежним службама указујући на: потребу обуставе пријема и бржу реализацију отпуста деце предшколског узраста; проблем предугог задржавања корисника у услугама смештаја; потребу проналажења адекватнијих решења за отпуст и заштиту пунолетних корисника и адолесцената са вишеструким тешкоћама у развоју; потребу за спровођењем

програма за рад са децом са изразито узмемиравајућим и угрожавајућим понашањем.

- Спроведен поступак јавне набавке и прибављања документације и потребних дозвола за реконструкцију објекта Стационара у Звечанској 7.
- Доносиоцима одлука је више пута указивано на значај и потребу проналажења адекватног простора за премештај и привремени боравак корисника, особља, опреме и намештаја у случају реконструкције објекта.

в.д.Директора

Зоран Милачић